

FISHER PEOPLE TRIBUNAL

UITSPRAAK VAN DIE JURIE

23 APRIL 2025

Verhore van die vissermensekribunaal: **12-14 Augustus 2024**

Vissermensekonferensie: **23-25 Oktober 2024**

INHOUD

Inleiding.....	2
Waarom is die uitspraak in die vissermensetribunaal belangrik?.....	6
Die bevindinge van die uitspraak in die tribunaal	8
Aanbevelings deur die jurie.....	14
Wat gaan Masifundise en Coastal Links nou doen?	16
Gevolgtrekking	20

INLEIDING

Het jy al gehoor van die vissermensetribunaal? Dit het in Augustus 2024 plaasgevind, en dit was werklik 'n geskiedkundige oomblik vir ons almal.

Dink daaraan as 'n spesiale hof, maar een waar ons stemme uiteindelik hard en duidelik gehoor is en ons waarhede op rekord geplaas is! Coastal Links en Masifundise het hierdie proses verder gevoer. Dit was die eerste volkstribunaal in Kaapstad, Suid-Afrika, wat uitsluitlik op vissermense en ons gemeenskappe gekonsentreer het. Dit was nie net 'n vergadering nie; dit was 'n inisiatief op grondvlak wat regstreeks uit ons stryd ontstaan het.

Waarom het vissers 'n tribunaal gehad?

Ons staar al veels te lank groot probleme in die gesig: Ons menseregte word geïgnoreer, ons gebiede word weggeneem in dade van oseaan- en grondgryping, en ons word eenvoudig nie behandel met die waardigheid wat ons verdien nie.

Hierdie tribunaal is uit daardie stryd gebore. Dit was 'n kragtige politieke oomblik – ons kans om die waarheid te vertel, om ons weerstand teen onregverdigde stelsels te toon en om in solidariteit met mekaar te staan. Dit was 'n duidelike stelling dat ons vissersleweniswyse waardevol, waardig en noodsaaklik is, veral in 'n land wat steeds deur diepgewortelde ongelykhede gevorm word.

Vir drie dae het verteenwoordigers van vissers van regoor Suid-Afrika vir die tribunaal byeengekom. Dit was die resultaat van drie jaar se harde werk wat deurlopende besprekings en die insameling van inligting uit kus- en binnelandse gemeenskappe in die land behels het. Die geleentheid het ook getoon hoe kragtige samewerking is, aangesien dit samewerking met verskillende mense in sowel Suid-Afrika as regoor die wêreld behels het.

Gedurende daardie drie dae het ons **ses sterk gevalle** met baie bewyse voorgehou, en dapper vissermense het opgestaan en getuig, en die skendings blootgelê waarmee ons te kampe het. Honderde van ons het gehelp om hierdie proses te vorm, ons ervarings gedeel en ongelooflike moed getoon. **Coastal Links**, ons nasionale vissersbeweging, was die kern van dit alles en het seker gemaak dat ons belangrikste probleme aangehoor is en dat ons almal deel kon wees van hierdie kollektiewe daad van waarheidvertelling en verzet.

Hierdie boekie sal ons almal help om te verstaan wat uit daardie belangrike tribunaal gespruit het en hoe ons dit kan gebruik om ons mag op te bou, ongeregtighede aan te vat en 'n beter toekoms te skep vir onself en geslagte vissermense wat kom.

HERE IS A REVIEW OF THE 6 CASES:

GEVAL 1: GEBROKE BELOFTES VAN DIE SSF-BELEID

Die gebroke beloftes van die beleid oor kleinskaalvisserye in Suid-Afrika

Die geval het ondersoek of die beleid oor kleinskaalvisserye werklik werk. Vissers het al 'n lang stryd gehad om die regering te sover te kry om hierdie beleid te skep sodat hulle uiteindelik erken kan word en hul regte beskerm kan word. Ongelukkig staan hulle steeds baie van dieselfde probleme in die gesig.

GEVAL 2: BINNELANDSE VISSERS

“Ons lewe en lewensbestaan is op die spel”: Binnelandse vissers en hul stryd om toegang en erkenning in Suid-Afrika

Stel jou voor jy is 'n binnelandse visser in Suid-Afrika, waar jou lewensbestaan en aktiwiteite as 'n visser steeds nie in wetgewing erken word nie. Jy sal met baie probleme te kampe hê omdat jy toegang geweier word en jy verhoed word om jou tradisionele visvangplekke te gebruik, en as gevolg daarvan kan jy geteister word en selfs in die moeilikheid met die gereg beland.

GEVAL 3: BEWARING VIR WIE?

Die geweld van bewaring in KwaZulu-Natal: Die ontbloting van toerismegedrewe bewaring in iSimangaliso en die uitwerking daarvan op kleinskaalse vissersgemeenskappe

Hierdie geval toon hoe bewaringspogings in Suid-Afrika, wat bedoel was om die natuur te beskerm, in werklikheid gemeenskappe en hul tradisionele lewenswyse benadeel het. Maar dit het ook 'n kragtige punt bewys – die inheemse bevolking, wat al geslagte lank die grond bewoon, is dikwels die heel beste bewaarders van sy natuurlike hulpbronne.

GEVAL 4: DWESA-CWEBE-GEMEENSKAPPE

n See van ongeregtigheid: Dwesa-Cwebe en die stryd om maatskaplike geregtigheid langs 'n kuslyn van gewoontereg

Alhoewel gemeenskappe in Dwesa-Cwebe teoreties regte van gewoontereg gegee is, is die beloftes nie werklik nagekom nie. Hierdie geval toon hoe dit dinge vir hulle moeilik gemaak het. Hulle sukkel steeds om toegang te kry tot dit wat regmatig aan hulle behoort en hulle het steeds met baie teistering te kampe.

GEVAL 5: MYNBOU-IMPAK LANGS DIE WESKUS

Die kus van ontginning: Mynbouaktiwiteite, eksplorاسie van en bedrywighede met olie en gas, en voorstelle oor groen waterstof aan die weskus van Suid-Afrika

Hierdie geval het gehandel oor wat aan Suid-Afrika se weskus gebeur, waar maatskappye al lank vir minerale uit die grond en die see delf. Die geval het gekyk na al die verskillende maniere waarop dit die gebied beïnvloed het, van die skade aan seelewe tot die besoedeling van die omgewing.

GEVAL 6: VROULIKE VISSERS EN OORSTROMINGS IN KZN

In die tussengetysone, vroue in kleinskaalvisserye in tye van klimaatnood

Vroue is dikwels die ruggraat van hul gemeenskap, maar hulle kry nie altyd die erkenning wat hulle verdien nie. Hierdie geval was 'n perfekte voorbeeld daarvan. Dit het spesifiek gekyk na hoe die oorstromings van KwaZulu-Natal in 2022 vroue beïnvloed het wat mossels versamel, en gewys hoe hierdie noodsaaklike lede van die gemeenskap tydens die ramp en die nuwe-effekte daarvan oor die hoof gesien is.

WAAROM IS DIE UITSPRAAK IN DIE VISSERMENSETRIBU- NAAL BELANGRIK?

Was hierdie
vissermensetribunaal 'n
regte hof, soos dié wat
mense tronk toe stuur?

Wel, nie heeltemal nie. Dink so
daaraan: 'n Gewone regshof of tribunaal
volg baie streng staatswetgewing en
-reëls, en hoewel hulle vitsprake kan
lewer, sien ons dikwels hoe moeilik dit is
om daardie besluite waarlik in werking
te stel. Daar is soveel hindernisse!

Die vissermensetribunaal was anders. Dit was 'n “volkshof”. Dit beteken dat ons, as vissers, gesamentlik die beoordelaars van ons eie situasie geword het.

Ons het niemand vervolg soos 'n staatshof sou nie; in plaas daarvan het ons ons waarhede versamel, ons ervarings gedeel en ons eie oordele gevel oor die ongeregtighede waarmee ons te kampe het. Dit was ons kans om ons eie amptelike rekord te skep van wat gebeur, vanuit ons perspektief, en om daardie gedeelde waarheid te gebruik om werklike verandering te eis, eerder as om te wag vir die formele stelsel om op te tree.

Vir te lank, selfs ná apartheid, is beloftes verbreek wat oor ons regte aan ons gemaak is. Ons is opsy gestoot, toegang tot ons tradisionele visvanggebiede geweier, en selfs soos misdadigers behandel net omdat ons probeer om ons gesinne te voed. Die tribunaal het al hierdie ongeregtighede blootgelê; hoe ons regte geskend is, hoe ons visvanggebiede vir groot besighede en bewaring gegryp word, en hoe ons lewenswyse bedreig word. Dit het nie net die slegte blootgelê nie; dit het ook ons belangrike rol gevier in die voorsiening van voedsel, die beskerming van die oseaan en waters, en om ons kulture lewend te hou.

Die uitspraak is 'n duidelike boodskap van kenners en onself, wat luidkeels sê dat die regering ons in die steek gelaat het, die winste van groot sake bo ons lewensbestaan gestel het en selfs geweld teen ons toegelaat het. Hierdie uitspraak is nie net woorde op papier nie; dit is 'n instrument wat bewys dat ons stryd werklik is, wat ons 'n sterker stem gee in die stryd om ons regte, en ons help om die geregtigheid te eis wat ons toekom. Dis 'n oproep om saam te staan en te wys dat ons leiers is in hierdie stryd om ons toekoms, ons kultuur en ons eie oorlewing.

DIE BEVINDINGE VAN DIE UITSPRAAK IN DIE VISSERMENSETRIBUNAAL

During the Tribunal Hearings, a strong panel of jury members were selected to hear the cases brought by the fishers.

Tydens die tribunaalverhore is 'n sterk paneel jurielede gekies om die gevalle aan te hoor wat deur die vissers aanhangig gemaak is. Die jurie het bestaan uit ervare aktiviste, regskenner en akademici, elk met jare se ondervinding in die stryd om 'n regverdiger en gelyker samelewing. Elkeen van hulle het hul eie ervaring en kennis bygedra, hetsy uit die stryd om menseregte, omgewingsgeregtigheid, die vorming van regsargumente of die werk aan kwessies van maatskaplike geregtigheid.

Ná die tribunaalverhore is die jurie opdrag gegee om die bewyse te evalueer wat die menseregteskendings bevestig wat vissermense ervaar, te besluit wie verantwoordelik is vir hierdie skendings, of dit die regering of ander groepe is, en is hulle gevra om die regte stappe voor te stel om hierdie probleme te hanteer.

DIE JURIE HET 12 SLEUTELBEVINDINGE UIT DIE TRIBUNAAL GEÏDENTIFISEER:

1. Erkenning en beskerming van vissermense se identiteit en regte

Vir baie vissermense in Suid-Afrika is visvang meer as 'n "ekonomiese" aktiwiteit; dit is 'n lewenswyse wat al geslagte lank oorgedra word. Dis 'n tradisie vol kulturele waardes en tradisionele kennis wat hulle help om die omgewing te beskerm en die vis gesond te hou. Hierdie wysheid word deur stories en seremonies gedeel wat mense nie net met mekaar verbind nie, maar ook met die hele natuur. Die jurie wat hierdie gemeenskappe aangehoor het, was diep ontroer en het besef om op hierdie manier met visvang voort te gaan 'n daad van weerstand is, veral omdat vroue en kinders dikwels die hardste deur onregverdige beleid getref word. Dit is nou duidelik dat die regering moet erken hoe belangrik hierdie tradisies is. Hulle moet hierdie gemeenskappe 'n werklike stem gee in besluite oor ons oseane en riviere, want jy kan eenvoudig nie die omgewing beskerm sonder die mense wat al eeue lank die bewakers daarvan is nie.

2. Volgehoue mobilisering en voorspraak deur groepe uit die burgerlike samelewing was ná 1994 nodig om 'n beleid oor kleinskaalvisserij daar te stel, en sal steeds nodig wees

Terwyl post-apartheidbeleid nie daarin geslaag het om vissermense ten volle te ondersteun nie, was die volgehoue mobilisering van Suid-Afrika se vissersgemeenskappe en hul bondgenote belangrik. Deur kollektiewe optrede het vissers wetgewing bevraagteken wat hulle nie beskerm nie, belangrike hofsake gewen, en die regering gedwing om hul regte te erken en progressiewer beleid te ontwikkel. Hierdie voorspraak toon die krag van die organisering van gemeenskappe om belangrike vooruitgang te bereik.

3. Progressiewe beleid word weerspreek en ondermyn deur regulasies en onvoldoende implementering

Die beleid oor kleinskaalvisserij (small-scale fisheries policy, of "SSFP") van 2012 was bedoel om vissers te help, maar die implementering daarvan was 'n groot teleurstelling. In plaas daarvan

om gemeenskappe met permitte en ondersteuning te bemagtig, het die regering 'n gebrekkige benadering van een-grootte-pas-almaal gevolg. Dit het daartoe gelei dat vissers se regte geskend en hul tradisionele toegang geweier word, wat hulle verder in armoede en marginalisering stoot.

4. Toegang tot natuurlike hulpbronne vir vissermense is 'n sleutelkomponent van die verwesenliking van die reg op voedsel

“Die reg om vis te vang is intiem gekoppel aan die reg op voedsel, soos gewaarborg deur die Suid-Afrikaanse grondwet.” – Geoffrey Budlender (Suid-Afrikaanse prokureur en medestigter van die regshulpbronsentrum) tydens die openingstoespraak by die tribunaalverhore. Vissermense het dit duidelik gemaak dat hulle hulself deur hul tradisionele visvangpraktyke kan voed. Die tribunaal het die regering versoek om op te hou om kommersiële en ontginnende belange te prioritiseer wat dit moeilik vir vissermense maak om toegang tot natuurlike hulpbronne te verkry. Versuim om hul reg op voedsel te beskerm verhoog armoede en voedselonsekerheid onder vissersgemeenskappe.

5. Die regering is bevooroordeel teenoor kommersiële visserye en die subsektor vir ontspanning met oop toegang

Die regering se visserybeleid sien die kleinskaalse vissers oor die hoof en bevoordeel eerder ontspanningsvissers. Daar is 'n gebrek aan 'n omvattende bestuursplan, voldoende spesies wat aan visserskoöperasies toegeken word, verwarrende regulasies en 'n versuim om genoeg hulpbronne uit groter sektore na kleinskaalse vissers oor te dra. Die beleid sien ook belangrike spesies oor die hoof en toon streeksvooroordeel deur gebiede soos die Oos-Kaap en KwaZulu-Natal te verwaarloos. Hierdie mislukking het die gevolge; dit veroorsaak voedselonsekerheid en bedreig die lewensbestaan van visserfamilies.

6. Problematiese aannames en vooroordele teen kleinskaalse vissers is gewortel in fundamentele keuses oor ekonomiese beleid deur die post-apartheidstaat wat pro-mark en pro-besigheid is

Dit kom voor of die Suid-Afrikaanse visserysektor teen kleinskaalse vissers werk as gevolg van beleidskeuses deur die regering wat ná demokrasie gemaak is. Die demokratiese regering het beleid gekies wat groot besighede en private belange prioritiseer bo ondersteuning vir kleinskaalse vissers. Dit het daartoe gelei dat groot kommersiële visserye, olie-, gas- en mynmaatskappye, en ander groot nywerhede, beter behandel word. Daarbenewens bevoordeel programme soos “Operasie Phakisa” en planne vir 'n “oseaanekonomie” groot maatskappye wat op soek is na olie en gas, of minerale delf. Dit is skadelik vir die oseane, en die gesondheid en lewensbestaan van kleinskaalse vissers. Laastens word kusgebiede geprivatiseer vir toerisme, wat vissers van hul tradisionele lande af wegstoot.

7. Buitelandse en binnelandse korporasies het 'n impak op kleinskaalse vissersgemeenskappe en hul kus-, mariene en rivieromgewings

Die tribunaal se bewyse het getoon dat vissersgemeenskappe nog altyd teen groot korporasies gestaan het wat wins uit ons osean wil maak. Hulle veg teen nuwe projekte wat hul lewenswyse bedreig, soos maatskappye wat aan ons kuslyne wil myn, vir olie en gas wil boor, en na nuwe energiebronne soos groen waterstof wil soek. Die grootste probleem is dat vissers dikwels nie geraadpleeg word oor besluite wat hul lewe regstreeks raak nie. Dit lei tot 'n verlies aan toegang tot hulpbronne en die verergering van bestaande ongelykhede. Die jurie is ook bekommerd oor “Operasie Phakisa”, 'n regeringsplan om die “blou ekonomie” uit te brei wat korporatiewe belange bo maatskaplike en omgewingswelstand prioritiseer, en wat tot verwoestende gevolge lei. Dit het vissersgemeenskappe eenkant gestoot, wat veroorsaak het dat hulle toegang tot visvanggebiede en kusgrond verloor het. Verder probeer sommige korporasies en regeringsamptenare diegene stilmaak wat teen hierdie beleid uitpraat deur hulle klein aansporings aan te bied of hulle as “anti-ontwikkeling” te bestempel.

8. Kriminalisering en ontworteling van kleinskaalse vissersgemeenskappe deur privatisering, vestingbewaring en rampbestuur

Gegronde op bewyse wat by die tribunaal aangehoor is, veroorsaak die manier waarop die Suid-Afrikaanse regering die omgewing wil beskerm baie probleme vir vissersgemeenskappe: Daar is wydverspreide geweld en teistering deur veldwagters wat nie aanspreeklik gehou word nie, en dit lei tot 'n algehele verbokkeling van vertroue. Die regering se benadering tot bewaring behandel vissersmense onregverdig as 'n bedreiging en verban hulle uit tradisionele gebiede om sonder behoorlike konsultasie beskermde mariene gebiede in te stel. Daarbenewens word nuwe visserybeleid nie deur praktiese regulasies gerugsteun nie. Dit dwing vissers om te kies tussen persoonlike gebruik en kommersiële verkope; 'n onderskeid wat nie hul werklikheid weerspieël nie. Om sake te vererger het die regering versuim om vissersgemeenskappe by planne oor klimaatsverandering in te sluit. Dit laat hulle sonder steun om die uitwerking van omgewingsrampe te hanteer.

9. Diskriminasie en ongelyke uitwerking op vissersvroue en die jeug

Die tribunaal se bevindinge toon dat vroue en kinders die meeste geraak word deur die probleme waarmee vissersgemeenskappe te kampe het. Vroue, wat die ruggraat van kusvoedselsekureit is, ervaar lank reeds geweld en diskriminasie deur beleid en korporasies. Hul belangrike sienings word deurlopend geïgnoreer. Dit sluit hulle by besluitneming uit. Selfs beleid wat bedoel was om te help het hulle ondermyn. Hierdie diskriminasie, wat die Suid-Afrikaanse grondwet skend, word vererger deur die klimaatkrisis. Die uitspraak vra vir spesifieke regeringsoptrede om vroue te bemagtig en hul gelyke deelname te verseker.

10. Die moorde op vissersmense

Die jurie het bevind dat bewaringsveldwagters geweld teen vissers gebruik, wat al sterftes en ernstige beserings veroorsaak het. Een getuie is ná 'n aanval permanent gestremd gelaat. Die jurie het ook opgemerk dat owerhede 'n hofuitspraak geïgnoreer het wat die gewoontereg van vissers bevestig om binne 'n beskermde gebied aktief te wees. Hierdie geweld, wat die gesondheid en welstand van hele families en gemeenskappe benadeel, word as teenstrydig

met die beginsels van Suid-Afrika se post-apartheiddemokrasie beskou. Op grond van hierdie bevindinge beveel die jurie aan dat die Suid-Afrikaanse regering diegene ondersoek en vervolg wat vir die aanvalle verantwoordelik is, soos deur die grondwet en internasionale reg vereis word. Die jurie stel ook voor dat vissers en hul organisasies 'n groepsgeeding teen nasionale, provinsiale en plaaslike bewaringsowerhede oorweeg.

11. Menseregteverantwoordelikhede en die behoefte aan aanspreeklikheid vir buitelandse en binnelandse private figure wat betrokke is by en die befondsing van vestingbewaring en ontginningsnywerhede

Die regering slaag nie daarin om die basiese menseregte van Suid-Afrika se vissersgemeenskappe te handhaaf nie en prioritiseer steeds die belange van korporasies wat straffeloos optree. Ondanks internasionale standaarde, soos die VN se verklaring oor die regte van kleinboere en die VN se riglyne oor besigheid en menseregte, het vissers nie billike toegang tot regstoevlug vir menseregteskendings nie en word hulle van hul lewensbestaan ontnem. Die regering en besighede het 'n verantwoordelikheid om hierdie regte te respekteer en te beskerm.

12. Die menseregte- en omgewingskrisis wat die lewe en lewensbestaan van die vissersmense beïnvloed, trek Suid-Afrika se verbintenis tot sy grondwetlike bepalinge en internasionale verpligtinge oor menseregte in twyfel

Nadat al die bewyse aangehoor is, het die jurie besluit dat die Suid-Afrikaanse regering se optrede teen vissersmense baie van hul basiese regte skend. Dit is nie klein kwessies nie; dit sluit fundamentele menseregte in soos die reg op voedsel, reg op kultuur, reg op waardigheid, en selfs die reg op lewe. Hierdie regte word gewaarborg deur Suid-Afrika se eie grondwet en deur internasionale ooreenkomste. Alhoewel die vissers die regering hof toe geneem en 'n paar groot regsgeedinge gewen het om hul regte te verdedig, het baie min eintlik vir hulle op grondvlak verander. Die regering en sy agentskappe het eenvoudig nie die hofbevele nagekom of die wetgewing bygewerk om hulle te beskerm nie

AANBEVELINGS DEUR DIE JURIE

As deel van die uitspraak het die jurie die volgende aanbevelings gemaak:

1. **Die regering se aanspreeklikheid**
Die jurie het bevind dat die Suid-Afrikaanse regering verantwoordelik is vir die huidige krisis wat kus- en binnelandse vissersgemeenskappe in die gesig staar. Sy beleid en praktyke het die regte van hierdie vissers negatief beïnvloed en skend ook internasionale wetgewing oor menseregte.
2. **Prioriteit vir kleinskaalse vissers**
Die regering moet kleinskaalse vissersgemeenskappe prioritiseer. Dit beteken hy moet verseker dat hul waardigheid en menseregte beskerm word.
3. **'n Nuwe benadering tot die bestuur van kleinskaalse vissers**
Vissersgemeenskappe moet 'n rol speel in die bestuur van oseane en binnelandse waters. 'n Nuwe model vir visserystuure is nodig; een wat vissersgemeenskappe die vryheid gee om hul eie planne vir plaaslike bestuur te beraam gegrond op hul gebruike en tradisies.
4. **Respek vir gewoonteregte en -kennis**
Die regering moet 'n nuwe benadering tot die bewaring van biodiversiteit aanvaar wat die visvangteregte en tradisionele kennis van inheemse volke respekteer..
5. **Die probleem met beskermde mariene gebiede**
Die uitbreiding van beskermde mariene gebiede (BMG'e) en die gewelddadige afdwinging van bewaringswetgewing daarbinne word as 'n skending van menseregte beskou. Hierdie benadering bedreig die lewensbestaan en kulture van vissersmense.
6. **Dring aan op 'n ondersoek na geweld**
Die jurie doen 'n beroep op 'n dringende ondersoek deur die regering na die gebruik van oormatige geweld deur parkveldwagters. Getuies het bewyse van moorde, skietery en intimidasie gelewer. Die regering moet ook beleid instel om veldwagters behoorlik op te lei en om hierdie gewelddade te ondersoek en te straf.
7. **Voldoening aan internasionale reg**
Suid-Afrika moet sy internasionale ooreenkomste oor menseregte nakom. Dit beteken die regering moet eerlik wees in sy verslae aan die Verenigde Nasies oor die probleme waarmee vissers te kampe het, en optree op grond van die aanbevelings wat hy van daardie menseregteorganisasies ontvang.
8. **Finale beroep op optrede**
Alhoewel hierdie tribunaal nie 'n formele regsliggaam is nie, is sy bevindinge gegrond op nasionale en internasionale reg. Die jurie doen 'n beroep op die Suid-Afrikaanse regering en alle relevante menseregteorganisasies om hierdie bevindinge in 'n ernstige lig te beskou en dringend op te tree om die probleme aan te pak waarmee vissers te kampe het. Hoewel die vissermensetribunaal nie 'n regshof is nie, grond hy sy bevindinge op sterk nasionale en internasionale reg, en geloofwaardige getuienis van vissersgemeenskappe. Die jurie doen 'n beroep op die Suid-Afrikaanse regering en internasionale liggame om hierdie bevindinge in 'n ernstige lig te beskou en dringend op te tree om die regte en lewe van kleinskaalse vissersgemeenskappe te beskerm.

WAT GAAN MASIFUNDISE EN COASTAL LINKS NOU DOEN?

Die bevindinge en aanbevelings van die uitspraak is so belangrik vir vissermense se lewensbestaan en toekoms. Nou dat ons die uitspraak het, wat gebeur volgende?

Ná die lang tribunaalproses het ons geweet ons kan nie net daar ophou nie. Masifundise en Coastal Links het dus vergaderings regoor die land gehou om uit te werk wat volgende is.

Ons het 'n duidelike pad vorentoe ontwikkel met vyf hoofdoelwitte om ons stryd te lei:

1. Om ons kultuur en lewende erfenis te beskerm
2. Om voort te gaan met die opbou van 'n sterk vissersbeweging vir vissersgemeenskappe aan die kus en die binneland.
3. Om 'n nuwe politieke weg te skep gegrond op voedselsoewereiniteit; dit beteken eenvoudig dat ons gemeenskappe hul eie voedsel kan beheer.
4. Om ons oseane en riviere te verdedig teen uitbuiting en enige vorm van oseaan- en grondgryping
5. Om alliansies en solidariteit met vissers- en werkersbewegings regoor die wêreld op te bou om meer steun te kry.

Om ons te help om daar te kom sal ons hele stryd gerig word deur wat ons die 5 R'e noem.

Om ons te help om daar te kom sal ons hele stryd gerig word deur wat ons die 5 R'e noem: ons eis die regering se erkenning (**Recognition**) van ons regte, veg vir teruggawe (**Restitution**) weens vorige onregte, dring aan op 'n billike herverdeling (**Redistribution**) van hulpbronne, werk vir die herlewering (**Regeneration**) van ons gemeenskappe en die omgewing, en bou verteenwoordiging of weerstand (**Representation of Resistance**) op wanneer ons nie aangehoor word nie.

Dit is 'n groot oomblik vir ons beweging om genoeg politieke mag op te bou om die regering te dwing om sy beleid heeltemal te verander. Die nuwe wetgewing moet al die vorige ongeregthede regstel deur seker te maak dat daar kos vir mense is, dat ons menseregte gerespekteer word en dat mag heeltemal in ons hande as produsente geplaas word. Dit is ons manier om die hele stelsel regstreeks aan te pak

WAARoor GAAN VOEDSELsoEWEREINITEIT EINTLIK?

Voedselsoewereiniteit is die reg van gemeenskappe om hul voedselstelsels, water en lewensbestaan te beheer in ooreenstemming met ekologiese en kulturele waardes. Dit is gewortel in ses sleutelpilare:

- **Eerstens** konsentreer dit op voedsel vir mense, en verseker dit dat plaaslike gemeenskappe voorkeur bo markte kry.
- **Tweedens** ag dit vissers en voedselverskaffers van waarde en erken dit hul kennis, vaardighede en tradisionele praktyke.
- **Derdens** lokaliseer dit voedselstelsels deur gemeenskapsgegronde visserye te versterk en afhanklikheid van groot korporasies te verminder.
- **Vierdens** plaas dit beheer op gemeenskapsvlak; dit bemagtig gemeenskappe om toegang tot water, hulpbronne en besluitnemingsprosesse te beheer.
- **Vyfdens** bou dit kennis en vaardighede op en handhaaf dit tradisionele visvangmetodes terwyl dit by omgewingsverandering aanpas.
- **Sesdens** werk dit saam met die natuur en bevorder dit visvang wat ekosisteme en biodiversiteit bewaar. Saam versterk hierdie pilare veerkragtigheid, waardigheid en geregtigheid vir gemeenskappe terwyl dit mariene omgewings vir toekomstige geslagte beskerm.

GEVOLGTREKKING

Die vissermensetribunaal was dus 'n geskiedkundige gebeurtenis waar vissermense van regoor die land uiteindelik hul stemme laat hoor het.

Alhoewel dit nie 'n formele hof was nie, is die kragtige uitspraak gegrond op werklike stories en bewyse, wat dit 'n deurslaggewende instrument maak om verandering te eis.

Die jurie het ook bevestig dat die Suid-Afrikaanse regering versuim het om vissersgemeenskappe te beskerm. Die uitspraak toon dat die regering se beleid groot besighede en gebrekkige bewaringspogings onregverdig bevoordeel. Dit het gelei tot die skending van vissers se basiese menseregte, en dit het veroorsaak dat hulle hul waardigheid en lewensbestaan verloor en selfs met geweld te kampe het.

Die uitspraak is nie die einde nie; dis die begin. Dit bewys dat die stryd van vissersgemeenskappe werklik is, en dit gee Masifundise en Coastal Links 'n grondslag vir 'n regverdiger en waardiger toekoms vir geslagte vissers wat kom.

LYS AKRONIEME:

KZN	KwaZulu-Natal
MLRA	Wet op Lewende Mariene Hulpbronne (Marine Living Resources Act)
BMG	Beskermde mariene gebiede
KSV	Kleinskaalse visserye
VN	Verenigde Nasies

Hierdie boek is voorberei deur
Masifundise Development Trust

**Skandeer hier om saak verslae, getuienis,
video's, volledige uitspraak en meer te sien!**

of besoek: www.masifundise.org/fisher-people-tribunal/